

Č. 5059.

Úrazové pojištění. — Zemědělství (Slovensko):
I. O povinnosti vlastníka hospodářství přihlašovati k pojištění svoje hospodářské dělníky. — II. Kterak se uskutečňuje příslušná pojišťovací smlouva?

(Nález ze dne 26. října 1925 č. 20.025).

Věc: Vojtěch S. v M. proti exposituře ministerstva zemědělství v Bratislavě o úrazovou rentu.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Nař. rozhodnutím potvrdil žal. úřad rozhodnutí Ústřednej správy Slovenskej pokladnice pre hospodárskych robotníkov v Bratislave z 3. listopadu 1922, jímž nebyl uznán nárok na podporování hospodářského dělníka Štefana Sch. a zamítl odvolání st-lovo v podstatě z důvodu, že Štefan Sch., zaměstnaný v hospodářství st-lově jako »sluha« utrpěl při hospodářském stroji dne 19. ledna 1921 úraz, dále že zaměstnavatel (t. j. st-l) zaplatil za onen stroj pojistný příspěvek teprve 4 dny po úraze t. j. dne 23. ledna 1921 a že zraněného nepřihlásil na rok 1921 k pojištění ani jako mimořádného ani jako řádného člena, takže poraněný Štefan Sch. v době úrazu vůbec pojištěn nebyl. Žal. úřad vyslovil dále, že st-l nesplnil povinnosti jemu dle § 25 zák. čl. XIV : 1902 a § 5 zák. čl. VIII : 1912 uložené ručí dle § 24 zák. čl. VIII : 1912 uložené ručí dle § 24 zák. čl. XIV : 1902 za škodu vzešlou zraněnému tím, že nebyl pro případ úrazu pojištěn. Pro případ, že by zaměstnavatel zraněnému škodu nenahradil, může zraněný svůj nárok proti němu uplatniti cestou řádného soudu.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvážil nss toto:

Jest nesporno, že Štefan Sch. byl hospodářským dělníkem v hospodářství st-lově a že v podniku tomto dne 19. ledna 1921 utrpěl úraz. Na sporu jest jediné otázka, zda zraněný byl včas proti úraze pojištěn, a zda proto Slovenská pokladnica pre hospodarských robotníkov jest povinná poraněnému platiti úrazovou rentu. Žal. úřad vychází z předpokladu, že st-l pojistný příspěvek za řezačku zaplatil teprve dne 23. ledna 1921 a že zraněného na rok 1921 nepřihlásil k pojištění ani jako řádného ani jako mimořádného člena. Proti tomu brání se stížnost námitkou, že dle potvrzení Slovenské pokladnice pre hospodarských robotníkov z 16. února 1921 jeho zemědělství zaměstnanci při řezačce přihlášení byli k pojištění pro případ úrazu již dne 15. ledna 1921, tedy 4 dny před úrazem, že dále i pojistná premie byla pokladnicí přijata, čímž odpovědnost její byla založena a konečně že nemůže býti st-li na újmu ani okolnost, že potřebné tiskopisy došly obecnímu úřadu teprve v polovici ledna (scil. 1921).

Námitka tato není důvodná. Dle § 5 zák. čl. VIII : 1912 jest majitel hospodářského stroje povinen dělníky při stroji zaměstnané pojistiti u Slovenské pokladnice pre hospodarských robotníkov proti úraze. Této pojistné povinnosti může majitel hospodářského stroje vyhověti dvojím způsobem t. j. buďto v ten způsob, že uzavře s ústřední správou zmíněné pokladny zvláštní pojišťovací smlouvu (§ 5, odst. II) anebo že

dělníky přihlásí jako mimořádné členy pokladny a příslušný členský příspěvek za ně zapraví. V případě tohoto druhého způsobu pojištění nemusí jako mimořádné členy dáti přijati toliko takové dělníky, kteří jako mimořádní nebo řádní členové nebo jako zemědělská čeleď proti úrazu již beztak jsou pojištěni. Že by tento druhý způsob pojištění byl býval zvolen, toho ani stížnost netvrdí, ačkoli žal. úřad v nař. rozhodnutí výslovně konstatuje, že st-l zraněného dělníka na rok 1921 ani jako mimořádného ani jako řádného člena zmíněné pokladny nepřihlásil. Také ze spisů správních nevychází, že by st-l zraněného dělníka jako řádného nebo mimořádného člena pokladny byl přihlásil.

Může tedy jíti jediné o to, zda st-l své pojistné povinnosti vyhověl tím způsobem, že uzavřel zvláštní pojišťovací smlouvou ve smyslu výše uvedeném. Bližší modalita o tom, jak smlouva taková se uzavírá, obsaženy jsou v § 7 nařízení býv. uh. min. orby č. 1500/1922. Podle těchto předpisů počíná smlouva o pojištění o 12. hod. dne následujícího po tom, kdy 1) předloženo bylo Slov. pokladnici předepsané osvědčení a 2) zapraven pojistný příspěvek. Dokud oba tyto požadavky nejsou splněny, nemůže o založení pojistného poměru býti řeči. S tím souhlasí i listina, které se st-l sám dovolává, totiž potvrzení Slov. pokladnice pre hospodarských robotnikov ve Sv. Juru ze 16. února 1921. Z potvrzení toho plyne toliko, že platnost pojištění dělníků při řezačce st-lově nastává dne 23. ledna 1921 o 12. hodině polední a končí dne 31. prosince 1921 o 12. hodině noční, takže potvrzení toto, o něž se st-l sám opírá, mluví proti stanovisku st-lovu. I když tedy potvrzení toto pojímáti lze jako osvědčení zvláštní pojišťovací úmluvy ve smyslu § 5, odst. II. zák. čl. VIII : 1912, nemůže z něho st-l dovoditi, že zraněný Štefan Sch. byl v době, kdy úraz utrpěl, proti úrazu již pojištěn.

Na věci nic nemění ani okolnost, že potřebné tiskopisy byly teprve v polovici ledna 1921 k dispozici, ježto zák. čl. VIII : 1912 ani prov. nařízení č. 1500/1912 T. M. (Rendeletek Tára č. 208/1912) k platnosti pojištění nevyžaduje, aby přihlášky se staly na předepsaných tiskopisech.

Musila tedy stížnost býti zamítnuta jako bezdůvodná.

Č. 5060.

Nemocenské pojišťování: O významu změny v příslušnosti ke společenstvu pro členství ve společenstevní pokladně.

(Nález ze dne 26. října 1925 č. 20.127).

Prejudikatura: Boh. 2554 adm.

Věc: Okresní nemocenská pokladna v Brně (adv. Dr. Rudol Rábl z Prahy) proti ministerstvu sociální péče (min. místotaj. Dr. Frant. Janošík — za zúčastněnou stranu adv. Dr. Jan Žáček z Prahy) o pojistnou příslušnost.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: U Obchodního gremia v Brně byla svého času zrušena nemocenská pokladna příslušníků tohoto gremia, která zůstala v činnosti i po vydání novely k nemocenskému zákonu z 15. května 1919 č. 268 Sb.